

Červená Hora

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Náchod

Nadmořská výška: 377 m n. m.

Počet obyvatel: 191

Adresa URL: www.cervenahora.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.450069N, 16.058822E

První pís. zmínka: 1291 (733 let)

PSČ: 549 41

Historie obce Červená Hora

Asi v téže době, kdy založen byl hrad a město Náchod (1270), byly založeny v sousedství Náchoda po způsobu německém tři velké hrady při levém břehu Úpy na příkrých stránkách - Weissenburg čili Bílá Hora, z čehož později Vízmburg povstalo. Jižně od něho asi hodinu cesty založen na ostrohu se strany jižní příkře vystupující a červenou, železitou půdou vynikající hrad druhý, Rothenburg, mons ruber, Hora Červená zvaný. Třetí hrad,, jihozápadně od tohoto ležící - Ryzmburg. Každý z těchto hradů měl původně své statky a svého pána, kteří psali se z Vízmburgu, z Červené Hory a Rýzmburgu. Později, roku 1601, připadly všechny tyto hrady a statky k Náchodu. Jméno Červená Hora náleželo prvotně hoře, na níž byla nápadná červená, železitá půda. Od hory přešlo jméno na hrad na ní založený a od něho na blízkou ves. Podle historických pramenů hrad vznikl v období 1253-1278. V letech 1291-1295 patřil hrad Sezimovi z Červené Hory, jenž byl v té době zemským sudím. Dalšími majiteli byl Mikuláš Pískle z Rotenburga, Mikuláš Polc ze Svídnice, arcibiskup Jan a jeho bratři Václav a Pavel z jenštejna. Ti prodali hrad pánům z Dubé. Za husitských válek vlastnil hrad Hynek z Dubé, který byl přísným katolíkem a vyznamenal se nejvyšší krutostí k přívržencům kalicha. Jako odplatu roku 1427 kališníci oblehli hrad Červenou Horu. Posádka červenohorská se tak 8.června 1427 poddala za úmluvu, že odtud volně odtáhnouti mohla. Potom hrad napřed vypálen a poté pobořen jest. Zda byl zbořený hrad po ukončení válek znovu postaven, není známo, ale je jisté, že jeho pádem ještě rod Červenohorských nezankl. Zbořený hrad zůstal beze změn téměř pět století. Zarostl lesem a na zbytcích hradu se podepsal čas a neuvážená činnost lidí. Zřícenina hradu nejvíce utrpěla při stavbě silnice do Slatiny nad Úpou, v roce 1888 se používaly kameny ze zbylého zdiva na výstavbu této silnice. Obec Červená Hora byla ještě v 16. a 17. století městečkem, patřila k hradu Červená Hora a ještě z roku 1687 se nacházejí v matrikách náchodských křty z městečka Červené Hory. O tom že Červená Hora byla městečkem, svědčí také výpis z Trhových register Rýzmburského panství z roku 1600. Podle zápisu z Pamětní knihy obce Červené Hory bylo v roce 1882 v obci 356 obyvatel v 57 domech, rozloha obce byla 328 jiter 246 sáhů, přímé daně 498 zl. 91 kr., škola dvoutřídní, 1 hospoda, 1 nálevna lihovin, 2 kramáři, 1 pekař, 1 řezník, 1 kolář. Nejstarší zprávy o škole v Červené Hoře sahají do roku 1810. Děti dříve chodily do školy ve Slatině na Úpou, kde škola vznikla již roku 1730. V Červené Hoře se nejdříve vyučovalo v soukromém domě, občané platili nájem. Pak ale vrchnost panství Náchoda tak dobrotiva byla, ku všeobecnému dobrému prospěchu školu stavěti nechala, ku které všechny potřebné materiály sama k patronátu na sebe převzala a dobrotivě vydala. Stavba školy byla započata roku 1812 a hotova byla roku 1813. Bylo zde zapsáno 145 žáků, a to z Červené Hory, Žernova, Rýzmburku, Stolína, Mstětína a ze Všelib. Od roku 1874 byla škola již dvoutřídní. Stavba nové školní budovy byla dokončena roku 1887. Počet

žáků byl 194. V roce 1923 zde byla založena Lidová škola hospodářská. Vyučování v červenohorské škole probíhalo až do roku 1966, tehdy byla škola uzavřena pro nedostatek žáků. Nyní je v této škole mateřská škola, obecní úřad, knihovna a tělocvična. Mezi historické pamětihodnosti naší obce patří kaplička z roku 1870 u silnice vedle hostince. Stavba je zděná a krytá šindelovým komolým stanem s lucernou a cibulovitou bání s křížem. U domu čp. 8 je vyzděná studně, nazvaná „lázně“. Toto pojmenování se nachází ve spisech již roku 1600. V roce 1901 byl v obci postaven první vodovod. Do roku 1928 byly ale kašny a trkač rozbořeny a vodovod zanikl. K elektrifikaci obce došlo v roce 1926. V roce 1978 byl postaven v akci „Z“ vodovod nový z Červeného Kostelce do Červené Hory v délce 5 km. V minulosti byla Červená Hora v roce 1961 integrována s obcí Všeliby k střediskové obci Žernovu. Toto sloučení trvalo do dubna 1990, kdy se obci podařilo osamostatnit.

